

Innhold

<i>Kapittel 1</i>	Verdensmestre i lokalaviser	17
	<i>Birgit Røe Mathisen</i>	
	Mangfold og stort forbruk	18
	Bransje i krise?	19
	Paraplymodellen	23
	Lokalt i eteren	24
	Mangfold som politisk mål	25
	Lokaldemokrati	27
	Lokal offentlighet	29
	Lokal identitet	30
	Utfordringer	33
<i>Kapittel 2</i>	Heia vårres kara?	34
	<i>Birgit Røe Mathisen</i>	
	Motsetningsfylt dobbelthet	36
	En undersøkelse av fire lokalaviser	37
	Det positive dominerer	39
	Andre stemmer og annen virkelighet	40
	Mye enkildejournalistikk	43
	Felles front mot sentrum	45
	Patriotiske og kritiske journalister	49
	Fra parti til konsern	51
	Lokalisme som den nye -ismen?	53
	Lokale kampsaker	55
	Lokalsamfunnets vaktbikkje?	57
	Børs og katedral	59
	Lokal sjåvinisme eller reell motstemme?	62

Kapittel 3	Nærhetens dilemma og kryssende forventninger	64
	<i>Birgit Røe Mathisen</i>	
	Møtet med mennesker	65
	Journalistrolle i endring	66
	Profesjonalisering	68
	Ulik kapital og forskjellige ideal	71
	Kryssende forventninger	72
	Kritisk bindeledd og identitetsbygger	74
	Hvem byr opp og hvem fører?	75
	Kamp om dagsorden	77
	Nær dans med kildene?	79
	Møkkagraver i klintango med kilden?	82
	Ansvarsfølelse og egen nærhets-etikk?	83
	Det du vet, men ikke kan skrive om	87
	Integritet	88
	Dobbeltrøller	90
	Doble lojaliteter	92
	Felt i PFU	94
	Frikjent i PFU	95
	Nært, spennende og utfordrende	96
Kapittel 4	Å grave i lokalsamfunnet	98
	<i>Birgit Røe Mathisen</i>	
	Myter, prestisje og holdninger	99
	Bare for de store og rike?	101
	Ukultur og Ungbokupp i Tønsberg	105
	Ambulerende graveteam	106
	Alle kan grave – tenning er viktig	107
	Begynn med en god idé	108
	Søk kunnskap	109
	Hypotese og mål	110
	Avklarende	111
	Bruk verktøykassa	111
	Kontakten med kildene	112
	Å verne kildene	113
	Tillit	116
	Utradisjonelle og annerledes kilder	117
	Detaljene er viktig	118
	Teamarbeid	118

Tape intervju?	119
Skriveprosessen – den største bøygen?	120
Ledelse er viktig	122
Å fullføre tross ubehaget	122
Barn på glattcelle	124
Viktig å grave lokalt	125
Kapittel 5 Å være lokaljournalist når det stormer	127
<i>Birgit Røe Mathisen</i>	
Seks NPE-saker i Sandnessjøen	128
Tips, modning og kildekritiske vurderinger	129
Møtet med sykehuset	131
Uenighet om tid	132
Vanskelig å nå fram	133
Kritikk og motstand	134
Nedgang i opplag	137
Positive reaksjoner	138
Urettmessig identifisering?	139
Å bli utsatt for kritisk omtale	141
Råd fra en kritisert part	143
Når omgangskretsen blir motpart	144
Å være journalist i presset	147
Lærdommer i etterkant?	149
Ulike konklusjoner	151
Kritikk og patriotisme	151
Kapittel 6 Helsejournalistikk favner hele livet	153
<i>Reidun Kjelling Nybø</i>	
Favner hele livet	154
Kunnskap er makt	155
De vanskelige tallene	158
Et etisk minefelt	160
Ukritiske medier i flokk	163
Kristine-saken	166
Jakten på en case	168
Saker som blir oversett	170
Portvakter eller dørråpnere?	174
Når pasienten blir journalist	175
Endring i status?	176

	Råd til ferske helsejournalister	177
Kapittel 7	Næringslivsjournalistikk: følg pengene	180
	<i>Birgit Røe Mathisen</i>	
	Ung journalistikk	181
	Snill presentasjonsjournalistikk?	181
	De gode nyheters journalistikk	184
	Kommersiell makt over journalistikken?	186
	Lite prioritert?	188
	Kunnskap gir trygghet	189
	Forholdet til kildene	192
	Følg pengene	193
	De positive eksemplene	195
	Press fra annonsører	195
	Arbeidsplassreportasjer	196
	Mennesker og temperatur, snusk og begeistring	197
	Råd til ferske lokale næringsjournalister	198
Kapittel 8	Offentlighet: hjelpemiddel og tipsjournal	199
	<i>Bjørn Brandt</i>	
	De lure, og de ekstra lure	200
	«Unntatt offentlighet» behøver ikke å bety unntatt offentlighet	201
	Ikke postjournal, men tipsjournal	201
	Slik kan du bruke en postjournal	202
	Her finner du de beste sakene, og slik finner du dem	203
	Dette må du kunne om paragraf 13	204
	Dette må du vite om «noens personlige forhold»	205
	Du vil gjerne ha kontakt med «offeret»	209
	Dette må du vite om næringsopplysninger	210
	Dette må du også passe på	212
	Økonomi-, lønns- og personalforvaltning	213
	Pass på når det gjelder offentlige innkjøp	215
	Når du blir møtt med paragraf 12	215
	Når du blir møtt med paragraf 5	218
	Mappa «med det rare i»	219
	Når du jobber med interne dokumenter	220
	En viktig nøkkel til innsyn	221
	Når det skal ansettes nye medarbeidere	223
	Ring!	223

Når du møter veggen	224
Du bør klage	224
Innsyn i registre	225
Et dokument	225
Kunnskap	226
Kapittel 9 Kommuneøkonomi	227
<i>Ole Petter Pedersen</i>	
Hvor kommer pengene fra?	228
Hva avgjør hvor mange penger en kommune har i inntekt? ...	229
Får kommunen for lite penger?	230
Ikke som bedriftsøkonomi	231
Budsjettene kan sprekke	239
Hva skjer hvis kommunen har merforbruk?	240
Hvor mye kan en kommune låne?	241
Budsjettkampen	242
Ulike roller i budsjettkampen	243
Andre måter å budsjettere på	243
Investeringsbudsjettet	244
Når investeringene blir for store	244
Økonomiplanen	245
Økonomiplanens hensikt	245
Balansen	246
Er kommunen rik eller fattig?	246
Skatteinntekter	248
Finansforvaltning - eiendeler og gjeld	250
Eiendomsskatt	251
Verker og bruk	252
Boliger	252
Tidsfrist	253
Utgiftsutjevning - dyre og billige kommuner	254
Småkommunetilskudd	255
Nord-Norge- og Namdalstilskudd	256
Distriktstilskudd i Sør-Norge	256
Vekstkommunetilskudd	256
KOSTRA - en tall- og fallgruve	257
Nøkkeltall	257
Hvilket tall skal du bruke?	259
Hvilke finansielle nøkkeltall kan du ha mest nytte av?	260

Bli tilbudet bedre eller dårligere?	260
Hvem skal du sammenligne med?	262
Bruk tidsseriene	262
Kommunerevisjonen	262
Kontrollutvalget	264
Om «budsjettdrøftinger»	264
Innkjøpsregler	265
Innkjøp under nasjonale grenser	266
Innkjøp over den nasjonale grensen	267
Klagenemnda for offentlige anskaffelser	269
Anbud og forhandling	270
Innkjøp over EUs grenser	270
Interkommunale selskaper	271
Kapittel 10 Den regionale utfordringen	273
<i>Dag Nordbotten Kristoffersen</i>	
Kampen om det regionale nivået - økt regionalisering	274
Regionalisering og journalistikk	276
Fragmentert statlig regionalisering	280
Regionalisering innenfor høyere utdanning - flere universiteter	282
Forvaltningsreformen	283
Nye oppgaver	284
Veireformen	285
Regionale forskningsfond	286
Partnerskap og flernivåstyring	286
Skandaleprosjektene	287
Avslutning	287
Litteraturliste	289
Vedlegg: Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova)	294
Om bidragsyterne	310